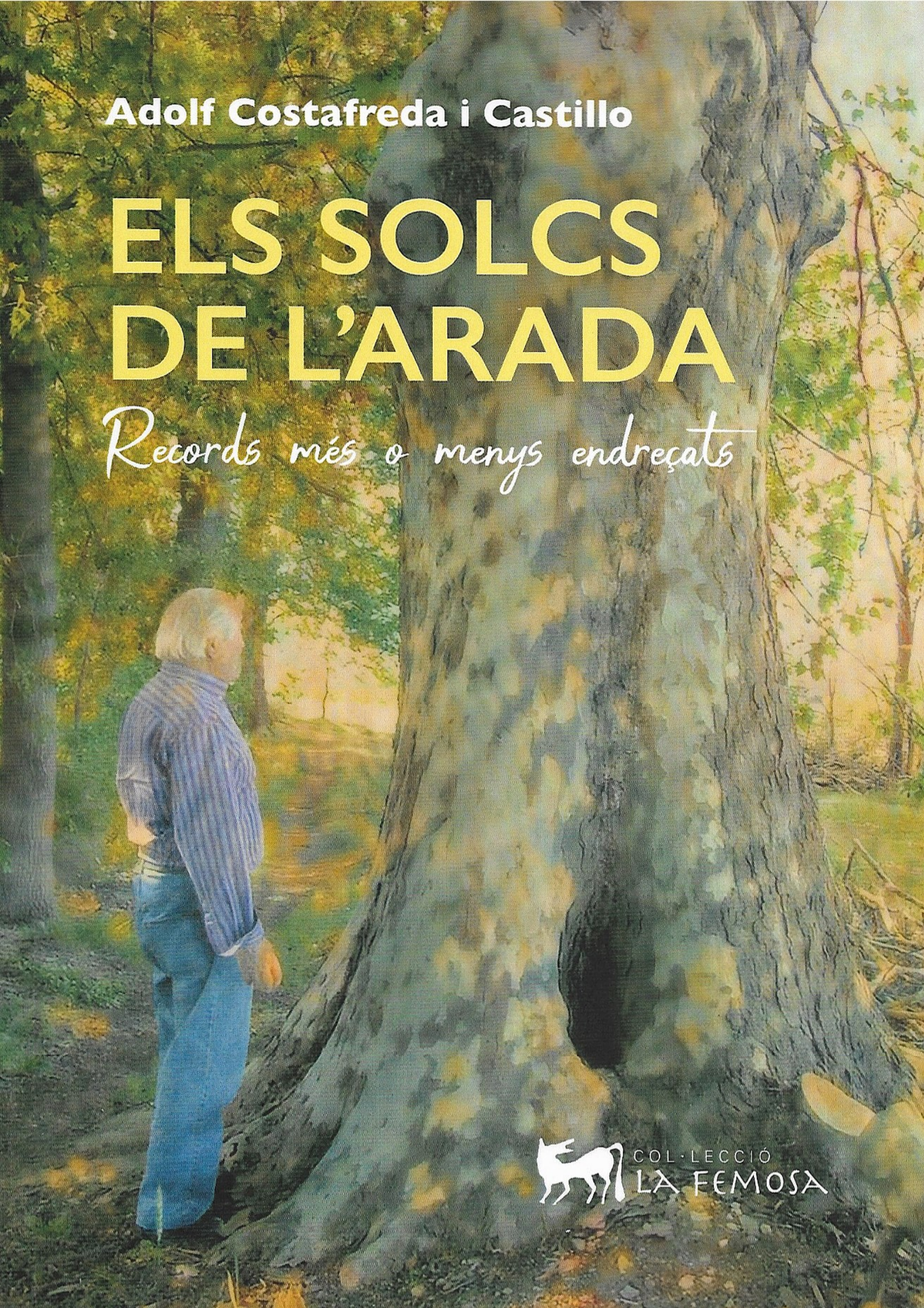

Adolf Costafreda i Castillo

ELS SOLCS DE L'ARADA

Records més o menys endreçats

COL·LECCIÓ
LA FEMOSA

Adolf Costafreda i Castillo

ELS SOLCS DE L'ARADA

Records més o menys endreçats

COL·LECCIÓ
La Femosa

© del text: Adolf Costafreda i Castillo, 2020
© del pròleg i de l'epíleg: Felip Gallart Fernàndez, 2025
© de la coordinació: Felip Gallart Fernàndez i Josep Gallart Fernàndez, 2025
© de les fotografies: els autors respectius, 2025
© de la fotografia de la coberta: Ramon Serra, 2025
© de la fotografia de la contracoberta: Àngels Florensa, 2025
Tria de fotografies: Josep Gallart Fernàndez i Ramon Serra

© d'aquesta edició:
Agrupació Cultural La Femosa, 2025
Carrer dels Gallart, 7. Artesa de Lleida 25150
lafemosa.artesalleida.cat
lafemosaartesadelleida@gmail.com

i
Pagès Editors, S.L, 2025
C/ Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
editorial@pageseditors.cat · www.pageseditors.cat
f Pagès Editors x @PagesEditors @pageseditors

Primera edició: juny de 2025
DL: L 419-2025
ISBN: 979-13-990527-2-5

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S.L
www.bobala.cat

—i imprès a lleida—

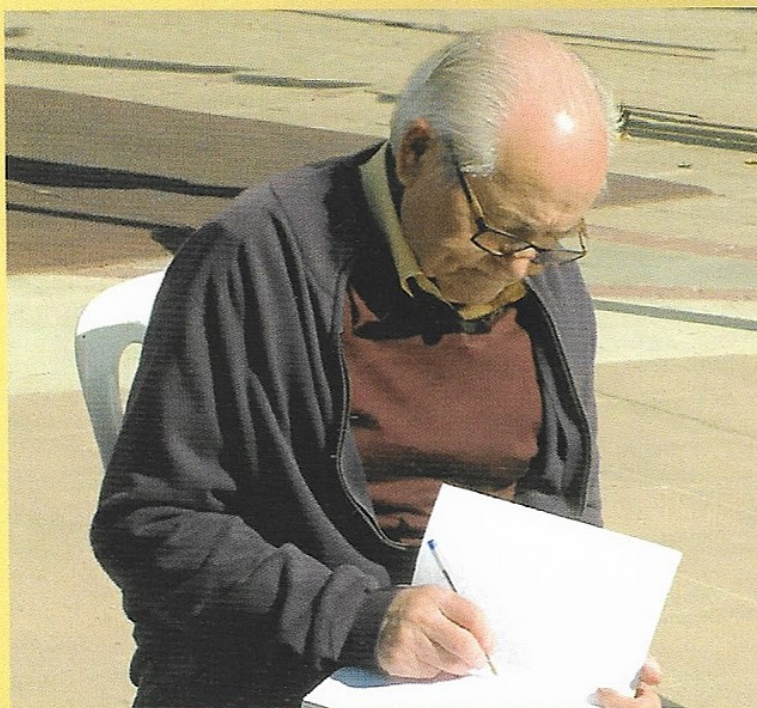
Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.

Sumari

Pròleg	7	El primer dia d'estudi	41
A VEURE SI CREIXES	9	La rubinada	49
Em dic com el pare	14	La boda de la Melis	50
El retorn del pare	14	La mort de la mare	52
La capa blau marí	15	L'hora oficial	54
Foc al cinema	16	UN PAGÈS D'ARTESA	57
A veure si creixes	16	Olot	57
Ous i vi ranci	17	Què vols fer quan siguis gran?	62
<i>L'esparaver del Josep</i>	<i>17</i>	A fer les <i>llimpies</i>	63
L'any de la gran nevada	19	L'oliver del pare	64
L'oli a la sal	22	L'aixada	66
Un dia de festa major a Lleida	23	La dalla	68
Els conills porquins	25	La mula coneixenta	70
La mandarina	26	Anar a ferrar	74
El tornado	26	L'arester	76
L'espardenya de la mare	27	La garbera del Tonet	77
Segar a màquina	28	Creumar rostoll	79
El llamp	29	La llenya del Santiago	80
Un mes al llit	30	Garbejar	80
Pujar llenya	31	Enfangar el paller	84
El gat bru	32	Anar a buscar palla	85
La cabana de la figuera	34	El primer dia de platja	88
El gos rabiós	36	Les pedregades	89
Afollar nius de garsa	38	La serp	91
A veure si els plegau	39	Veus com t'ho he dit?	93
Anar amb bicicleta	40	Carregar el carro	94
Un perdigó al cap	40	El panís	96

L'alfals	99	Elevar globus per la Festa Major. . .	153
La collita de les olives	103	Explorant un molí a l'Albagés . . .	154
Veremar	104	El meu pas per la política	156
Altres cultius	106	Alcaldable	160
Sembrar	108	Quatre anys d'alcalde	164
Llaurar	111	La mort del pare	169
Un dia de tempesta	112	El robatori del museu	171
La padrina de cal Peix	113	A Lleida, el dia de la gran riuada . .	174
FER PAÍS	121	La màquina de fer ploure	175
L'ànega del Carmel	121	Una cistella de vímet	178
Una sortida a Artesa de Segre . . .	125	L'arqueologia i altres activitats . . .	179
Mossèn Piñol	128	Recuperant el folklore artesenc . .	184
Col·leccionar papallones	138	La cuina d'abans	185
Els orígens del meu catalanisme . .	140	Coses de la meua salut	187
L'Agrupació Cultural La Femosa . .	148	El marcapassos	188
Una caragolada per recordar . . .	152	Epíleg	189
		Agraïments	197

L'Adolf Costafreda i Castillo (1936-2020) va ser el motor i dinamitzador cultural d'Artesa de Lleida. L'any 1979 va esdevenir el primer alcalde del període democràtic posterior a la Guerra Civil de 1936-1939. Va ser un dels fundadors de l'Agrupació Cultural La Femosa, del Grup de Recerques Arqueològiques i del Museu de Prehistòria d'Artesa de Lleida, entitats de referència en tot el Ponent català. Fins al seu decés va ser el màxim col·laborador i impulsor de la revista *La Femosa* amb infinitat d'articles sobre els temes més diversos. Autor de diferents treballs sobre arqueologia publicats en revistes especialitzades. Estudiós del folklore i de l'etnologia de Catalunya i d'Artesa de Lleida amb els llibres *Artesa de Lleida. Jocs i entreteniments populars* (1997), *Artesa de Lleida. El cicle de l'any: feines, festes i costums* (2000), *Records d'un pagès entre cultius i feines del camp* (2018), *Cuina casolana d'Artesa de Lleida. La cuina d'abans* (2020), *Folklore d'Artesa de Lleida. Del poble i del terme* (2021). Obres de referència obligada per a qui vulgui conèixer la nostra cultura popular. És autor també de l'arreplec literari *L'ametlla queixalera i altres contes* (2016).

Els solcs de l'arada és un llibre divertit, amè, instructiu, gens emfàtic ni pretensions. Un llibre de records escrit amb una prosa càlida, directa, precisa, àgil i entenedora, sense foscos dramatismes, sense acrituds ni amargors, sense ressentiments. Amb naturalitat, serenor i senzillesa, l'autor exposa una vida a través de fragments que es llegeixen amb una rialla a la boca. Un petit tresor de lectura.

